

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

reliquit, 1. Petr. 2. vers. 21. Discedat ab omni iniquitate omnis, qui nominat nomen Domini, 2. Timoth. 2. vers. 19. 2. Corinth. 6. vers. 15. Sic age, quæ muneris tui sunt, audi cum omni concupiscentia sapientiam, Siracid. 3. v. 35. Obedi præpositis tuis, Hebr. 13. v. 16. Exhibe magistratui timorem & honorem, Rom. 13. v. 7. & quæ aliàs ad te spectant, sollicitè observa. Cæterum potes Deo imbecillitatem tuam confiteri, qui patiens est nobiscum, 2. Petr. 3. vers. 9. quoniam ipse cognovit figmentum nostrum, Psal. 103. vers. 14. & dissimulat peccata hominum, propter pœnitentiam, Sap. 11. v. 24. 3. Crucem ferto, Matth. 16. v. 24. Matth. 10. vers. 38.

Hoc examen perquam necessarium est, ut Christianus quilibet secum instituat; sic non modò peccatis resistere: sed & in agnitione DEI crescere & abundare poterit, 1. Thessal. 4. vers. 10. In hac vita æterna consistit. Johan. c. 17. vers. 3.

III. *Johannicam declarationem.* Confessus est enim, & non negavit, & confessus est: quia non sum Christus. Sic Emphaticè Johannes respondit, quod & Evangelista studiosè, ad constantiam ejus in confessione indicandam, expressit. Poscenti enim rationem de spe & fide, quæ in nobis est, parati esse debemus semper, ad satisfactionem, 1. Petr. 3. v. 15. Quantò magis Evangelio à Satanae organis contradicitur: eò efficacius virtute sua penetrat. *Sagitta hæreticorum nihil aliud sunt, quàm cotricula, quâ fides & diligentia nostra acuitur. Esa. cap. 28. vers. 19.*

Hic se ipsum probe svelim, mi Christiane!

an exemplo Baptista confessionem tuam impeterris edideris, aut edere paratus sis. si à te forte illa requiratur?

Multi sunt, qui terreni lucri gratiâ, aut cum Pontificiis colludunt, aut aliàs jugum ducunt cum infidelibus, 2. Cor. 6. v. 14. In corde amplectuntur Evangelii doctrinam, uti videri volunt: sed publicam confessionem respuunt. Sed hypocritæ hi sunt, qui magis diligunt gloriam hominum, quàm gloriam DEI, Johan. c. 12. vers. 43.

Genuinos Christianos non dispudeat fidei confessionis: sed cum animi latitia, necessitate ita requirente, edant juxta illud: Credidi, propter quod locutus sum, Psal. 116. v. 10. qui hoc non facit, sed in confessione aut mutus est, aut ambigüè respondet, ille nec frigidus nec calidus est, & evometur ex ore Christi, Apocalyps. 3. vers. 16.

In confessione nobis præverunt, David, Psal. 119. v. 46. Sadrach, Mefach, Abednego, Dan. 3. v. 16. Elcasar, 2. Maccab. 6. v. 18. 28. Mathatias, 1. Macc. 2. v. 19. quæ exempla nos ad parem constantiam inflammare debent, Matth. 10. v. 32.

De Secundo.

Nunc ad alteram partem accedemus, *ἡ ἀποστολική*, sive *notitiam Christi* contemplaturi.

Hic nobis proponitur in Evangelio hoc:

1. *Tanquam præparationis amator*, cui perplacet, si ipsi via præparetur, ut cum gaudio & sine offendiculo ad nos ingredi possit. Hoc officium fuit Johannis Baptistæ, de quo ipse ait: Ego vox clamantis in de-

in deserto: dirigite viam Domini: sicut dixit Esaias Propheta.

Quando terrenus aliquis Princeps in via est, ingressum suum in urbem aliquam primariam celebraturus, tum viæ & plateæ complanantur, domicilia exornantur, cives in procinctu stant, dispoitione tormentorum & bombardarum eum excipientes, nihilque intermittentes eorum, quæ ipsi honori & delectationi esse possint.

Christus Servator noster optimus, sanè magnus est Dominus, inò Dominus super omnia, Act. 10. v. 36. iccirco æquum est, ut ipsi viam paremus, & omnia è medio tollamus, quibus ingressus ejus ad nos impediri possit. Esa. 40. vers. 3. 4.

Fiat id per seriam & non fucatam venientiam. Ad quam tres partes requiruntur:

I. Seria cordis contritio. Hùc Propheeta collineat, dicens: Omnes colles & montes humilientur; quæ Metaphoricè intelligenda sunt, de cordibus superbis & inflatis, quæ præ spirituali superbia sese inflant & turgentes extollunt, montium & collium instar, qui præ alia terra eminent, persuasi, se operibus suis tantum promeritos, ut ex merito, & ut loqui amant, de condigno cœlum sibi debeatur, exemplo Pharisæi inflati, Luc. 18. vers. 11. Hi Deo sunt abominabiles, ideoque montes hi & colles planandi & humiliandi sunt, si cœlestis gloriæ Rex apud eos divertere debeat. Tria enim habitacula habet, in quibus habitare amat: primò in excelsis, h. e. in cœlo, quod occupavit à resurrectione sua, undè rediturus est die novissimo ad judicandum vivos & mortuos, Act. 1. v. 11. Deindè in sancto

habitat, h. e. in ecclesia, in medio candelabrorum aureorum, Apocal. 1. vers. 13. Tertiò, cum contrito & humili spiritu, Esa. 57. v. 15.

2. Fiducialis Christi apprehensio. Fides enim cum omnibus beneficiis Christum apprehendit, sibi que applicat: hoc ipso valles exaltantur, ut Propheeta ait, h. e. ejusmodi corda, quæ molem peccatorum sentiunt, & propterea in tantas angustias, & mentis perturbationes conjiciuntur, ut oculos non attollere audeant ad cœlum, sicut publicanus ille, Luc. 18. v. 13. Hi non relinquuntur in ærumnis & angustiis istis: sed vivificâ Spiritus Sancti consolatione erigentur, ut cum Stephano cœlum apertum videant, Act. 7. v. 56. & angelos Dei ascendentes & descendentes super filium hominis, Joh. 1. vers. ult. Rom. 5. vers. 20. 21.

3. Premissa vita correctio. Hinc Propheeta ait: Et fiant curva in directâ, & aspera in vias planas. Per curva & aspera intelligitur omnis avopula h. e. quicquid contra utramque legis tabulam est, vultque Propheeta unumquemque commonere, ut vitam suam ad legis normam examinet, & si quid curvum aut asperum offendat, abiciat, quò voluntas ejus cum sancta Dei voluntate, & vita cum sancta vita Christi conveniat, juxta vestigia, quæ nobis reliquit, 1. Petr. 2. v. 21. Si ita Messia viam præparaverimus, Dilecti! voluptati id erit Regi nostro, & divertetur apud nos, est enim sanctus, inò sanctissimus, Dan. 9. v. 24. Et omnis, qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut & ille sanctus est, 1. Joh. 3. v. 3.

II. Tanquam noster mediator. Medius enim vestrum stat, inquit Johannes; quo ipso indicat, mediatorem eum esse Dei &

hominum, 1. Timoth. 2. v. 5. quia enim iniquitates nostræ diviserant inter nos & Deum nostrum, Esa. 49. v. 2. ipse in medio se stitit, & de utriusque naturâ participat, tanquam Deus & homo in una persona: sic Deum offensum & lapsum hominem, sibi inimicissimos redunivit, ut cum Paulo dicere possimus: Justificati fide, pacem habemus. Rom. 5. v. 1. 2. Cor. 6. v. 16.

Hoc probè teneamus. Sicut enim Sol medius est inter Planetas, ut totum orbem illuminet: sicut militiæ dux in medio militum versatur, ut animum iis addat: & veluti Doctor in medio discipulorum sedet, ut instruat eos: Sic Christus sol est justitiæ, Mal. 4. v. 2. & potens heros in prælio, Psal. 24. v. 8. Doctor eruditæ linguæ, Esa. 50. v. 4. hinc in medio nostrum consistit, ut omnium beneficiorum ejus participes evaderemus.

Inserviant hæc:

Consolationi nostræ, quod habeamus Servatorem nostrum in medio, qui undique nobis auxilium ferre potest. Sæpe fit, ut in hoc mundo simus haud aliter, ac rosa inter spinas, Cant. 2. v. 2. ut ovis inter lupos, Matth. 10. v. 16. Ut Daniel inter leones, Dan. 6. v. 16. Sed Servatore in medio nostrum consistente, nihil est, quod pertimescamus: ipse est magna vis, potentia, turris, petra, salus, & refugium, Psal. 62. v. 3. est in medio nostrum, sicut columna nubis inter Israelitas & Aegyptios, dividens inimicos nostros à nobis, Exod. 14. v. 19. Prov. 18. v. 10.

III. *Tanquam Johannis anticipator*. Qui post Johannem venit, & ante eum fuit. Hoc absonum videri possit. Nam aliàs sic se res habet, ut, qui in nativitate prior est, non posterior sit. De Christo au-

tem Johannes dicit, quod ante se fuerit, & tamen post se quoque venturus sit. Causa est, quia *gemina Gigas substantia est*. *Juxta divinam subsistentiam* fuit ante Johannem, ratione æternæ generationis à patre. Psal. 2. v. 7. egressus ejus ab initio, à diebus æternitatis, Mich. 5. v. 2. *Juxta humanam autem hypostasin* post eum venit. Johannes enim sex menses eum antecessit, ut patet ex Luc. 1. v. 36. Venit quoque post eum, quia post Johannem ministerium suum inchoavit, & miracula patravit, Marc. 1. v. 14. tum etiam, quia voci huic clamanti efficaciam communicavit, ut multorum corda permoverit, & poenitentiam excitaverit.

Confirmatur itaque hic *secundus Articulus Symboli Apostolici*, quo confitemur, quod Jesus Christus verus sit Deus à Patre ab æterno genitus, idemque verus homo, ex Maria Virgine in tempore natus. Talis enim nobis redemptor fuit necessarius, qui simul Deus & homo esset. *Deum oportuit esse*, ut opera Messie propria exantlaret: merus enim homo ea præstare non potuit, Psal. 49. v. 9. *Hominem*, ut pati & mori posset: tantus enim peccatorum fuit reatus, ut non nisi morte ejus, qui *Dei Spiritus* esset, expiari potuerit. Vide Actor. 20. v. 28. 1. Joh. 1. v. 7. *Hominem* quoque idè esse oportuit, ut omnem justitiam in lege à nobis requisitam, Deo Patri impleret, Rom. 8. vers. 3.

Tum *hominem fore opus fuit*, ut per omnia fratribus assimilaretur, ut misericors fieret, & fidelis Pontifex ad Deum, Hebr. 2. v. 17. imò ut esset pignus & arrhabo Dei erga nos homines, qui ardentissimum amorem suum non copiosius